

УДК 81'255.4:811.11
DOI 10.35433/philology.2(100).2023.298-307

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ВІЙСЬКОВИХ ЖАРГОНІЗМІВ НА ПОЗНАЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ ТА ОЗБРОЄННЯ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ НА АНГЛІЙСЬКУ ЗА ДОПОМОГОЮ МАШИННОГО ПЕРЕКЛАДУ

К. Т. Яриновська*, О. Л. Башманівський**, В. Л. Вигівський***

У статті проаналізовано особливості перекладу військових жаргонізмів на позначення військової техніки та озброєння з української мови на англійську за допомогою сервісу Google Translate. Було визначено, що термінологічна лексика створюється для забезпечення оптимального взаєморозуміння між фахівцями певної галузі, якій притаманні специфічна унормована терміносистема, типові граматичні й синтаксичні конструкції в характерних для цього дискурсу текстах. Об'єкт нашого дослідження – професійний жаргон солдатів ЗСУ, що відрізняється від літературної мови застосуванням у процесі комунікації специфічної експресивної лексики й фразеології, яким притаманна синонімічність до слів загального вжитку та подекуди особливостями вимови. Переклад військових жаргонізмів – загалом досить складне завдання, адже є лексеми, які не існують в англійській, тому велике значення під час перекладу термінів має контекст, який дає змогу з'ясувати загальне значення слова із семантики його компонентів. Основна помилка під час перекладу військових жаргонізмів полягає в тому, що перекладачі іноді намагаються знайти буквальний відповідник україномовному терміну. Під час дослідження було з'ясовано, що військові жаргонізми не можна перекласти за допомогою сервісу Google Translate у зв'язку з тим, що в базах перекладів не представлено матеріалів сленгу, жаргонів, професіоналізмів. Проте самі терміни на позначення військових жаргонів Google Translate перекладає доволі вдало. Для перекладу військових жаргонів можна застосовувати тільки авторський переклад професійного перекладача, який володіє військовою лексикою, зокрема й жаргонізмами.

* викладач кафедри слов'янських і германських мов
(Житомирський державний університет імені Івана Франка)
kyarik555@gmail.com

ORCID ID: 0000-0002-9929-0276

** кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри слов'янських і германських мов
(Житомирський державний університет імені Івана Франка)
olex_bash@ukr.net

ORCID ID: 0000-0003-4898-7070

*** кандидат філологічних наук,
доцент кафедри слов'янських і германських мов
(Житомирський державний університет імені Івана Франка)
probatumest@gmail.com

ORCID ID: 0000-0003-1922-7494

Ключові слова: військовий жаргон, термінологічна військова лексика, машинний переклад.

FEATURES OF THE TRANSLATION OF MILITARY JARGONISM FOR MILITARY EQUIPMENT AND WEAPONS FROM UKRAINIAN INTO ENGLISH WITH THE HELP OF MACHINE TRANSLATION

Yarynovska K. T., Bashmanivskiy O. L., Vyhivskiy V. L.

The article analyzes the peculiarities of the translation of military jargon to denote military equipment and weapons from Ukrainian to English using the GoogleTranslate service. It was determined that the terminological vocabulary is created to ensure optimal mutual understanding between specialists of a certain field, which is characterized by a specific standardized terminology system, typical grammatical and syntactic constructions in texts characteristic of this discourse. The object of our study is the professional jargon of the soldiers of the Armed Forces of Ukraine, which differs from the literary language in the use of specific, expressive vocabulary and phraseology in the process of communication, which are characterized by synonymy with words in general use and sometimes peculiarities of pronunciation. The translation of military slang is generally quite a difficult task, because there are lexemes that do not exist in English, so the context is of great importance when translating terms, which allows you to find out the general meaning of the word from the meanings of its components. The main mistake when translating military jargon is that translators sometimes try to find a literal equivalent of a Ukrainian term. During the research, it was found out that it is not possible to translate military slang using the Google Translate service, due to the fact that there are no materials for slang, jargon, and professionalism in the translation databases. However, Google Translate translates the military jargon terms themselves quite successfully. For the translation of military jargons, only the author's translation of a professional translator who knows military vocabulary and, in particular, jargonisms, can be used.

Keywords: military jargon, terminological military vocabulary, machine translation.

Постановка наукової проблеми.

Війна в Україні привертає увагу світової спільноти й набуває висвітлення як в українських, так і в міжнародних засобах масової інформації, зокрема й англійською мовою. На захист України з усього світу приїхали добровольці, з яких було сформовано інтернаціональний батальйон. З огляду на це актуальним є питання, з одного боку, розуміння як добровольцями-іноземцями специфіки мовлення солдатів ЗСУ, а з іншого – поповнення й доповнення перекладацького арсеналу військовими термінами, які постали в нових реаліях або набули іншого значення. Це дасть краще порозумітися українським військовим з іноземними англомовними колегами та уможливить якісний переклад інтерв'ю англійською мовою. Варто зазначити, що військову термінологію також використовують із певною регулярністю (особливо протягом останніх років) політики, дипломати,

журналісти та ще багато фахівців, а також звичайні громадяни.

В українській мові бракує точних і сучасних еквівалентів військової англомовної термінології. За аналогією, незрозумілою для англомовних добровольців є специфічна українська військова термінологія – "жаргонізми", яка існує в українському військовому комунікативному дискурсі. Тому в процесі наукової розвідки ми проаналізуємо як жаргонізми, так і термінологічні визначення, які допоможуть зрозуміти зміст мовлення. Необхідно зазначити повне домінування англомовної військової терміносистеми у сфері проектування та виробництва більшості сучасних видів озброєння, особливо пов'язаних із космосом й комп'ютерною технікою, а також домінування англійської мови у військовій терміносистемі НАТО та військовій сфері країн, які виступають військовими союзниками США поза НАТО.

Зацікавлення військовою термінологією актуальне нині у зв'язку з масовим її використанням у ЗМІ, у центрі уваги яких зараз перебуває військова агресія росії проти України. Військову термінологію регулярно використовують у парадигмі контекстів, вона перебуває в стадії інтенсивного розвитку, зважаючи на умови сучасного технічного прогресу й соціально-історичних подій. Термінологію вважають особливим пластом лексики, оскільки вона допомагає організувати знання, описуючи, систематизуючи й транслюючи їх, цим самим створюючи умови для поширення й застосування вже наявних наукових концепцій, також накопичення нових знань на основі базових.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Термінологічну лексику, специфіку її функціонування вивчали багато українських науковців, серед них – А. А. Бурячок, Л. І. Батюк, П. К. Ковалів, А. І. Генсьорський, В. Й. Горобець та ін. [2]. Але в умовах сьогодення нас цікавить саме напрямок можливостей перекладу як військових жаргонізмів, так і військових термінів, які можуть спричиняти труднощі й проблеми для перекладачів. Вивчаючи специфіку перекладу текстів військової тематики, зазначимо, що військові тексти пишуть спеціалісти з певної галузі для відповідних спеціалістів за кордоном. Іноді автори подібних текстів використовують специфічні терміни та вислови для того, щоб реципієнт зміг коректно зрозуміти визначення кожного з цих термінів і правильно тлумачити зміст тексту загалом [3].

Термінологічну лексику створюють для забезпечення коректного взаєморозуміння між фахівцями (носіями мовлення) певної галузі, котрій притаманні особливий унормований словник, типові граматичні й синтаксичні конструкції в характерних для цього дискурсу текстах. Саме тому термінологію загалом розглядаємо як "замкнений словниковий контекст, межі якого

зумовляються певною соціальною організацією діяльності" [6]. Окремі аспекти термінологічних систем й окремих лексем військової справи різних мов вивчені та репрезентовані в працях А. Т. Аксенова, Р. Х. Салимова, І. М. Матюшина, Є. А. Еліна, Л. А. Нелюбіна, В. Н. Шевчук, Н. Д. Фоміна та ін. Майже всі згадані вище автори відзначали певні специфічні характеристики військового терміна й військової термінології, не притаманні іншим терміносистемам. Але найбільш ґрунтовні підходи у вивченні досліджуваних понять запропонували Л. А. Нелюбін і В. Н. Шевчук [2].

У лінгвістиці для найменування різних соціальних діалектів існує кілька надзвичайно близьких за значенням термінів, котрі спричиняють непорозуміння й дискусії серед науковців. Це такі терміни, як "професіоналізми", "професійний жаргон", "сленг", які мають багато спільного, однак не є цілком синонімічними. Оскільки об'єкт нашого дослідження – фактично професійний жаргон солдатів ЗСУ, вважаємо, що передусім необхідно подати чітке визначення цього поняття й з'ясувати його відмінність від інших соціальних діалектів [5].

Під терміном "жаргон", який походить від французького *jargon* – "незрозуміла мова", "безглуздя", "гелґотання", розуміють мовлення, що відрізняється від літературної мови використанням специфічної, експресивно забарвленої лексики та фразеології, які характеризуються синонімічністю до слів загального вжитку та подекуди особливостями вимови [3]. При цьому жаргон виникає серед певних груп – носіїв мови, об'єднаних спільними професійними чи іншими інтересами (медики, програмісти й системні адміністратори, викладачі, фінансисти, водії, пожежники, військові та ін.), спільними захопленнями (мисливці, рибалки, геймери), тривалим перебуванням у певному середовищі (служба в армії,

навчання, ув'язнення). Відома дослідниця Л. Ставицька, дає таке визначення: "жаргон є розмовною лексикою, що побутує в певному корпоративному середовищі" [8].

Але ми зосередимося на проблемах, які створюють жаргонізми перекладачам. Проблема в перекладі професійних перекладачів вирішують віднайденням відповідників у літературній мові, які добирають до назв структурних підрозділів, військової техніки й зброї, оскільки в англomовному військовому жаргоні досить непросто знайти еквіваленти.

Мета дослідження – репрезентація особливостей перекладу військових жаргонізмів на позначення військової техніки та озброєння з української мови на англійську за допомогою машинного перекладу.

Поставлена мета передбачає виконання таких завдань:

1) проаналізувати лексико-граматичні особливості перекладу військових жаргонізмів на позначення військової техніки та озброєння з української мови на англійську за допомогою машинного перекладу;

2) описати результати виявлення типових особливостей мовного оформлення перекладів військових жаргонізмів;

3) визначити рекомендацій щодо перекладу досліджуваного матеріалу. **Методологічна база.** Під час збирання, опрацювання та опису досліджуваних матеріалів було використано такі методи: аналіз, синтез, індуктивний та дедуктивний методи, а також методи вибірки, групування, узагальнення й систематизації.

Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів.

Лексична система – складна ієрархія внутрішніх підсистем, які охоплюють весь словниковий склад мови в його різноманітності. Лексичні одиниці в цій ієрархії підсистем перебувають у стані перманентної динаміки. Мовна варіативність реалізується у двох основних напрямках: уподібнення та

розрізнення мовних одиниць. Ці складні відношення знаходять своє вираження в явищах синонімії, антонімії та рівнозначності.

Когнітивно-дискурсивний підхід уможливає визначення військової лексики як знакової лексичної підсистеми, у якій відбувається модифікація семантики та функцій слів і словосполучень різних моделей, що об'єктивують базовий концепт комунікативної сфери the military.

Група військової термінології та лексики загалом охоплює загальноприйняті військові терміни й професійний жаргон. Комунікативною сферою їхнього активного функціонування є військовий дискурс.

Військовий дискурс – мисленнєво-комунікативна взаємодія в професійному середовищі військовослужбовців, що охоплює ситуації офіційного та неофіційного спілкування. У нашому дослідженні мінідискурсом функціонування військової лексики обрано *Першу окрему бригаду спеціального призначення ім. Івана Богуна*.

Військовий дискурс розглядають як перетворену когнітивно-лінгвістичну форму відбиття тих суспільних відносин, у системі яких він функціонує, має дві характерні ознаки – історичність та соціальність.

Військовий переклад, або переклад військової термінології, – це дуже специфічний процес, який потребує докладного знання військової справи й навіть ієрархії. Переклад військової термінології – один із найбільш складних видів спеціального перекладу з яскраво вираженою комунікативною військовою функцією.

Диференційною рисою, що відрізняє військовий переклад від інших видів, є велика частка термінологізмів у мовленні й точне та чітке викладання матеріалу; при цьому є відносна відсутність емоційних засобів виразності.

Визначення ядерної зони лексичної системи військового дискурсу опирається на виділення окремих лексико-фразеологічних засобів

репрезентації фахового спілкування, що безпосередньо об'єктивують базовий концепт *армія* – *the military*. Зразки опосередкованої професійної комунікації належать до периферії.

Військову лексику й термінологію прийнято поділяти на такі домінуючі підгрупи:

- військова термінологія, яка означає конотації, що пов'язані найтісніше зі збройними силами, військовою справою й способами ведення військової боротьби тощо;

- військово-технічна термінологія, яка репрезентує науково-технічні терміни, назви обладнання та озброєння;

- емоційну військову лексику, сленгові вирази, серед яких є словами й сполученнями, що часто вживаються в усній комунікації професійних військовослужбовців та є фактично контекстуальними синонімами відповідних військових лексем.

Адекватний переклад військових лексем і текстів загалом залежить значною мірою від коректного перекладу термінів, оскільки лівова частина військової лексики – військові й військово-технічні терміни, які несуть максимальне смислове навантаження та є, по суті, ключем до розуміння.

Зважаючи на ситуацію, яка склалася у Україні, суспільно-історичний контекст, необхідність тісної співпраці англійських військовослужбовців і військових ЗСУ, змодельюємо ситуацію можливих варіантів спілкування захисників України за допомогою машинного перекладу, а саме *безкоштовного service Google* [10]. Особливості цього перекладача вже достатньо проаналізували науковці [1], тому в нашому дослідженні ми сконцентруємося на можливостях цього сервісу в перекладі специфічного військового жаргону з української мови на англійську. Для прикладу, у нашій науковій розвідці зосередимося на військових жаргонізмах на позначення військової техніки та зброї. Ми будемо аналізувати загальновідомі

жаргонізми, які використовують у своєму мовленні військові *Першої окремої бригади спеціального призначення ім. Івана Богуна*.

Жаргонізм "*стрічка, ленточка*" (*колона військової техніки*) – "*Ribbon, Lentochka*" (Google Translate) [7]; *column of military equipment* [11], або на американському військовому жаргоні – *string* [12] (авторський переклад).

Цікавим є жаргонізм "*Коробочка (одиниця бронетехніки)*" – "*box (unit of armored vehicles)*" (Google Translate) [7]; *armoured vehicle* [11] (авторський переклад). Зважаючи на відмінність між машинним й авторським перекладом маємо зазначити, що навіть фаховому перекладачу, який не володіє цим жаргонізмом, складно зробити переклад.

Лексема "*Бардак*" (*БРДМ, броньована розвідувально-дозорна машина*) – "*mess*" (Google Translate) [7]; *Combat Reconnaissance/Patrol Vehicle* [11] (авторський переклад) має також повну невідповідність.

Жаргонізм "*Беха, Бумер*" (*БМП бойова машина піхоти*) – "*Beha, Boomer*" (Google Translate) [7]; *IFV (infantry fighting vehicle)* [11] (авторський переклад) проблемно перекласти у зв'язку з незрозумілою аналогією до автомобільної марки "*BMW*".

Ще назва одного транспортного засобу "*Мотоліга*" (*БТ-ЛБ багатопільовий транспортер легкий броньований, від російського МТ-ЛБ*) – "*Motoliga*" (Google Translate) [7]; *multipurpose lightly-armored transporter* [11] (авторський переклад), яка виникла внаслідок калькування цього жаргонізму з радянської армії.

Назва "*Бетр*" (*БТР – бойова броньована колісна або гусенична машина підвищеної прохідності*) – "*Betr*" (Google Translate) [7]; *combat armored wheeled or tracked vehicle of increased cross-country ability* [11] (авторський переклад) – в американців є цікавіший еквівалент *kangaroo carrier* [12] (буквально «перевізник кенгуру»).

Самохідна артилерійська установка "САУшка" – "SAUShka" (Google Translate) [7]; Self-propelled artillery [11] (авторський переклад) є складним перекладом як і всі абрєвіації, наведені раніше.

Створений жаргонізм "Таблетка" (медична автівка) – "tablet" (Google Translate) [7]; emergency medical car [11] (авторський переклад) можемо пояснити за формою автомобіля УАЗ, який використовували в радянській санітарній службі.

Жаргонізм "Наташка" (вантажний "Урал" – "Natashka" (Google Translate) [7]; Ural-4320 (авторський переклад) ми взагалі не можемо пояснити.

Транспортний засіб із назвою "Шишига, шашарік" (вантажний автомобіль ГАЗ-66) – "Shishiga, shasharik" (Google Translate) [7]; GAZ-66 truck (авторський переклад) можемо пояснити скороченням "шістдесят шостий", тобто "шш".

Досить популярний вид озброєння – "Оса, птіца, птічка" (коптери, тобто безпілотні апарати, які використовують обидві сторони для розвідки) – "A wasp, a bird, a little bird" (Google Translate) [7]; Unmanned [11] (авторський переклад), але найпоширеніший сьогодні еквівалент Drone [12] простіше перекласти й зрозуміти.

Продовжуючи аналізувати військові жаргонізми на позначення зброї, звернемо увагу на лексему "Муха" (РПГ, ручний протитанковий гранатомет) – "Fly" (Google Translate) [7]; hand-held anti-tank grenade launcher [11] (авторський переклад), аналіз мотивів створення цієї лексичної одиниці можемо пояснити швидкістю зведення в бойовий стан цього РПГ, але для перекладача знайти аналогію між швидкою комахою та зброєю просто неможливо, як це видно на наших прикладах.

Жаргонізм із жіночим ім'ям, створений з абрєвіатури розповсюдженого кулемета ДШК, також привернув нашу увагу – "Дашка" (12,7-мм станковий кулемет Дегтярьова-Шпагіна) – "Dashka" (Google

Translate) [7]; Shpagin machine-gun [11] (авторський переклад).

Станковий противотанковий гранатомет СПГ-9 у війську отримав назву "Сапог" як у зв'язку з абрєвіатурою лексеми, так і формою у транспортному стані на військовій техніці – "The boot" (Google Translate) [7]; The SPG-9 Коруо (Spear) [11] (авторський переклад).

Доволі часто українські військові називають ПТУР (протитанкова керована ракета) жаргонізмом "Молоток", як єдиний засіб проти «металевих коробок» – "Hammer" (Google Translate) [7]; anti-tank guided missile [11] (авторський переклад).

Аналізуючи переносну зброю ураження, також виокремимо жартівливу назву "Шайтан-труба" (РПО (реактивний піхотний вогнемет), або РПГ (ручний протитанковий гранатомет)) – "Shaitan-trumpet" (Google Translate) [7]; anti-tank rocket launcher [11] (авторський переклад) – логічно пояснити створення цього жаргонізму можемо пояснити за формою зброї.

За аналогією створення попереднього жаргонізму є "Карандаш" (осколковий снаряд для гранатомета (РПГ-7) – "Pencil" (Google Translate) [7]; An RPG-7 launcher (top) with a Bulgarian PG-7G inert training warhead and booster (bottom) [11] (авторський переклад).

Найвідоміша зброя цього століття – автомат Калашникова – у лексиконі військових звучить як "Калаш, Калашмат" – "Kalash, Kalashmat" (Google Translate) [7]; Kalashnikov's automatic [rifle] [11] (авторський переклад). Або зменшена його модифікація "Ксюха, Ксюша" (автомат АКСУ) – "Ksyuha, Ksyusha" (Google Translate) [7]; AKSU "The Kalashnikov compact assault rifle" [11] (авторський переклад) є також не зрозумілим для автоматизованої системи перекладу.

Більш новий жаргонізм "Покемон" (кулемет Калашникова модернізований) – "pokemon" (Google Translate) [7]; The 7.62mm Kalashnikov

modernized PKMB armored personnel carrier (APC) machine gun [11] (авторський переклад) є результатом відомої критики військовослужбовців на невдачу модернізацію зброї, який також неможливо перекласти без володіння матеріалом.

Самозарядна гвинтівка Дегтярьова (СВД) у війську ще з радянських часів має назву "Весло", за аналогією до зовнішнього вигляду, а саме до дерев'яного прикладу може бути перекладена як "Oar" (Google Translate) [7]; The SVD (Rifle with a wooden handguard/gas tube cover and skeletonized stock used before the change to synthetic black furniture) [11] (авторський переклад).

Назва "Лимончик, лимонка" на позначення гранати для всіх в радянському війську була зрозуміла, проте іноземні солдати переклад можуть зрозуміти тільки за аналогією до зовнішнього вигляду фрукта – "Limonchik, lemon" (Google Translate) [7]; Hand grenade rgd 5 [11] (авторський переклад).

Найбільш затребувана річ в екіпіровці українського солдата сьогодні – це "Глаза, ночнік" (прилад нічного бачення) – "Eyes, night lamp" (Google Translate) [7]; Night-Vision Goggles [11] (авторський переклад) – також можемо тільки здогадатися.

Отже, із проаналізованого вище бачимо, що військова лексика, зокрема термінологія, потребує від перекладача значної уваги й ретельності, а також високого рівня професіоналізму. Відтворення окремих лексичних одиниць чи текстів військової тематики загалом має свою специфіку. Із розвитком світових перекладацьких тенденцій та їх глобалізацією, а отже, і виникненням збройних конфліктів (війни на території України) опрацьована термінологія тільки набирає своєї актуальності та прагматичного аспекту. Із розвитком військової справи протягом останніх років і появою якісно нових термінів та сленгових одиниць виникає потреба більш докладних досліджень в обраній галузі перекладознавства.

Висновки й перспективи дослідження. Отже, на підставі семантичного аналізу лексем було виявлено: жаргон ЗСУ та інших військових структурних підрозділів варто виокремити як доволі вагомий пласт слів, що запозичені з військового жаргону армії часів минулого століття на позначення застарілої військової техніки та озброєння, так і новотвори, які відображають реалії саме цього воєнного конфлікту, насамперед назви озброєння, яке передають нам країни-партнери. Жаргонізми створюють для забезпечення оптимального взаєморозуміння між фахівцями певної галузі, зокрема військової, якій притаманні специфічний унормований тезаурус, термінологічні жаргонізми загалом розглядають як обмежений словниковий контекст, кордони якого зумовлені певною соціальною організацією діяльності.

Переклад військових жаргонізмів – досить складне завдання, адже є лексеми, які не існують у мові, якою перекладають, тому значний вплив у процесі перекладу термінів має специфічний контекст, що дає змогу вивести загальні конотації слів зі значень його компонентів. Основна помилка під час перекладу військових жаргонізмів полягає в тому, що перекладачі іноді намагаються знайти буквальний відповідник україномовному терміну. Такий підхід не зовсім коректний, оскільки, по-перше, зникає специфіка реалій української армії, яка більшість жаргонізмів успадкувала ще з радянської армії, а по-друге, може виникнути помилка у зв'язку з тим, що ці терміни можуть позначати поняття, характерні тільки для іноземних армій, і тому не відповідати реаліям в українській армії. Ці армії мають нереальні відмінності, поки що це армії зовсім іншого типу.

З позиції ускладнень автоматизованого перекладу вимушені зазначити, що військові жаргонізми не можна перекласти за допомогою сервісу Google Translate у зв'язку з тим, що в базах перекладів не містяться

матеріали сленгу, жаргонів, професіоналізмів. Проте самі терміни на позначення військових жаргонів Google Translate перекладає доволі вдало, у зв'язку з тим що інформація про застарілу радянську зброю наявна у всіх ресурсах. Можемо зробити висновок, що для перекладу військових жаргонів потрібно використовувати тільки авторський переклад професіонала, який володіє

військовою лексикою, зокрема й жаргонізмами.

Перспективи наукових пошуків убачаємо у вивченні та репрезентації особливостей перекладу англійських військових жаргонізмів, які ми частково використовували в цій розвідці, на позначення військової техніки та озброєння українською мовою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Башманівський О., Яриновська К., Лиса І. Лексико-граматичні особливості перекладу рекламних слоганів автомобільних компаній за допомогою вільних програмних продуктів. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філологічні науки*. 2022. № 3 (98). С. 68–78.
2. Байло Ю. Особливості поняття "військовий термін" (семантичний аспект). *Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Серія "Філологічні науки"*. 2013. Кн. 3. С. 62–65.
3. Глазова О. П. Жаргон і сленг: як ставитись до них словеснику? URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/2651/1/O_Glazova_MD_9_IPPO.pdf. (дата звернення 20.03.2023)
4. Колесніков М. Короткий словник професійного сленгу української армії. 18+ : URL: <http://uainfo.org/blognews/1433769423-kratkiy-slovar-professionalnogo-slenga-ukrainskoj-armii-.html>. (дата звернення 20.03.2023)
5. Міщенко А. Лінгвістика фахових мов та сучасна модель науково-технічного перекладу. Вінниця: Нова Книга, 2013. 448 с.
6. Павлова О. Терміни, професіоналізми та номенклатурні знаки (до проблеми класифікації). URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/Vnulp/Ukr_term/2008_620/09.pdf. (дата звернення 19.03.2023).
7. Перекладач Google URL: <https://translate.google.com/?hl=uk> (дата звернення 18.03.2023).
8. Ставицька Л. Проблеми вивчення жаргонної лексики: Соціолінгвістичний аспект. *Українська мова*. 2001. № 1. С. 55–68.
9. Сленг. Енциклопедія українознавства: Словникова частина: В 11 т./ гол. ред. проф., д-р В. Кубійович; Наукове товариство ім. Шевченка; Париж; Нью-Йорк; Л.: Молоде життя, 1954–2003. Т. 8. С. 2881.
10. Google покращує свій онлайн-перекладач. *Наука і технології*. URL: <http://www.lifeukr.net/archives/31536> (дата звернення 13.03.2023).
11. Military dictionary by William Duane. URL: <https://archive.org/details/2552043R.nlm.nih.gov/page/n15/mode/2up>. (дата звернення 20.03.2023).
12. Military slang. URL: www.howlingpixel.com7 (дата звернення 19.03.2023).

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Bashmanivskiy, O., Yarynovska, K., Lysa, I. (2022). Leksyko-hramatychni osoblyvosti perekladu reklamnykh slohaniv avtomobilnykh kompanii za dopomohoiu vilnykh prohramnykh produktiv [Lexical and grammatical peculiarities of translation of advertising slogans of automobile companies using free software products]. *Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho universytetu imeni Ivana Franka. Filolohichni nauky*. No. 3 (98). P. 68–78. [in English].
2. Bailo, Yu. (2013). Osoblyvosti poniattia "viiskovyi termin" (semantychnyi aspekt) [Peculiarities of the concept of "age term" (semantic aspect)]. *Naukovi zapysky*

Nizhynskoho derzhavnoho universytetu im. Mykoly Hoholia. Seria "Filolohichni nauky". Book. 3. P. 62–65. [in Ukrainian].

3. Hlazova, O. P. Zharhon i slenkh: yak stavtyts do nykh slovesnyku? [Jargon and slang: how do you treat them as a dictionary?]: URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/2651/1/O_Glazova_MD_9_IPPO.pdf. (reference date 20.03.2023). [in Ukrainian].
4. Koliesnikov, M. Korotkyi slovnyk pfesiinoho slenhu ukrainskoi armii. 18+ [A short dictionary of professional slang of the Ukrainian army. 18+]: URL: <http://uainfo.org/blognews/1433769423-kratkiy-slovar-professionalnogo-slenga-ukrainskoy-armii-.html>. (reference date 20.03.2023) [in Ukrainian].
5. Mishchenko, A. (2013). Linhvistyka fakhovykh mov ta suchasna model naukovo-tekhnichnoho perekladu [Linguistics of specialized languages and the modern model of scientific and technical translation]. Vinnytsia: Nova Knyh. 448 p. [in Ukrainian].
6. Pavlova, O. Terminy, profesionalizmy ta nomenklaturni znaky (do problemy klasyfikatsii) [Terms, professionalism and nomenclature signs (to the problem of classification)]: URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/Vnulp/Ukr_term/2008_620/09.pdf. (reference date 19.03.2023). [in Ukrainian].
7. Perekladach Google [Google translator]. URL: <https://translate.google.com/?hl=uk> (reference date: 10.10.2022). (reference date 18.03.2023) [in Ukrainian].
8. Stavyt'ska, L. (2001). Problemy vyvchennia zharhonnoi leksyky: Sotsiolinhvistychnyi aspekt [Problems of studying of slang lexicon: Sociolinguistic aspect]. *Ukrainska mova*. No. 1. P. 55–68. [in Ukrainian].
9. Slenkh. Entsyklopediia ukrainoznavstva: Slovnykova chastyna [Encyclopedia of Ukrainian Studies: Dictionary part]: in 11 vol./ V. Kubiiiovych (eds); Naukove tovarystvo im. Shevchenka; Paryzh; Niu-Iork; L.: Molode zhyttia, 1954–2003. Vol. 8. P. 2881. [in Ukrainian].
10. Google pokrashchuie svii onlain-perekladach. Nauka i tekhnolohii [Google is improving its online translator. Science and technology]. URL: <http://www.lifeukr.net/archives/31536> (reference date 13.03.2023). [in Ukrainian].
11. Military dictionary by William Duane. URL: <https://archive.org/details/2552043R.nlm.nih.gov/page/n15/mode/2up>. (reference date 20.03.2023). [in English].
12. Military slang. URL: www.howlingpixel.com7 (reference date 19.03.2023). [in English].

Стаття надійшла до редколегії: 02.05.2023

Схвалено до друку: 26.05.2023